

3. Kim K. Ubiquitous Learning Supporting System for Future Classroom in Korea. *Proc. Soc. for Information Technology and Teacher Education Int'l Conf.*, K. McFerrin et al., eds. 2008, Mar. P. 2648–2657.
4. H. Peng, Y. Su, C. Chou, C. Tsai (2009). Ubiquitous knowledge construction: mobile learning re-defined and a conceptual framework. *Innovations in Education and Teaching International*. 2009. 46(2). P. 171–183.

УДК 378:004/061.2

**ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ФОРМУЮЧОГО ОЦІНЮВАННЯ
НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ У ВИМІРІ ЦИФРОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

*Мамедова І.О, завідувача навчально-методичною лабораторією
інноваційної діяльності в освіті*

*Соколова Е.Т., методист навчально-методичної лабораторії природничо-
математичних дисциплін
Дніпровська академія неперервної освіти*

У час концептуальних змін побудови освітнього процесу в Україні виникає необхідність у переорієнтації підходів до оцінювання навчальних досягнень. Запровадження світового досвіду формуючого оцінювання дозволить замінити процес фіксування контрольної діяльності на об'єктивізацію та індивідуалізацію оцінювання навчальних досягнень студентів, позбавити негативного психологічного аспекту порівняння студентів між собою. В контексті активного розвитку інформаційно-комунікаційних систем і технологій доречно використовувати можливості

інтернет-сервісів з метою впровадження формуючого оцінювання в освітній процес.

Імплементация формуючого оцінювання у вітчизняну освітню практику слід співвіднести з загальним євроінтеграційним процесом, глобалізацією світового ринку освітніх послуг. Саме у європейських джерелах (англо-, німецько- та польськомовних за останні 30-40 років) знаходимо матеріали щодо компетентнісного підходу та особливості поступального розвитку особистості, набуття та використання практичного досвіду, які гарантують успішність та конкурентоспроможність студентів на ринку праці XXI століття [2, с. 233]. В англійській мові існує два поняття (assessment and evaluation), які українською перекладаються однаково як «оцінювання». Проте різниця у трактуванні очевидна, так під визначенням «assessment» слід розуміти формуюче оцінювання, яке відповідає оцінюванню освітнього процесу, а «evaluation» - підсумкове оцінювання, яке відповідає за результативність навчання. У першому й другому видах оцінювання є однакові складові – доказовість, потреба у критеріях і засобах вимірювання. А відрізняє «assessment» саме можливість оцінити безпосередньо процес, врахування ціннісного підходу, індивідуалізація та необхідність у зворотньому зв'язку. Таким чином метою формуючого оцінювання є підвищення якості навчання [3, с.8].

Досвід Німеччини у запровадженні формуючого оцінювання дає змогу комплексно та системно визначити рівень успішності, оцінити навчальні досягнення та соціальну поведінку студентів. У Польщі велика увага приділяється описовій складовій оцінки досягнень та цифровізації навчальних матеріалів, за якими здійснюється процес оцінювання. У Великій Британії акцентується увага саме на засобах та інструментах, за допомогою яких відбувається формуюче оцінювання. Формулювання мети щодо досягнення результатів спирається на принцип SMART (specific,

measurable, achievable relevant) [1с. 96]. Для прискорення досягнення мети у запровадженні формуючого оцінювання велика кількість європейських педагогів та дослідників пропонують використання цифрових інструментів, таких як сервіси для онлайн -опитування, освітніх вікторин, інтерактивних дошок спільного доступу, форм онлайн-ого звітування, тощо.

Розглянемо лише невелику частину веб-сервісів, які відповідають усім вищеперерахованим вимогам щодо побудови процесу формуючого оцінювання, зокрема наявності миттєвого зворотнього зв'язку, забезпечення процесу навчання.

1. Kahoot – сервіс для швидкого опитування та онлайн-ових вікторин. Після реєстрації можна користуватися готовою базою швидків тестів та створювати свою власні. Студенти на своїх смартфонах будуть бачити лише варіанти відповідей, а самі запитання проєктуються на дошку чи телевізор. Можливість додавати фото- та відеоматеріали, нарахування бонусів у разі надання першої відповіді гейміфікують освітній процес. Викладач одразу бачить поіменний перелік студентів, які надали відповіді та може завантажити їх собі у вигляді таблиці.

2. Quizalize – онлайн-конструктор різноманітних вікторин, тестів та ігор. Перевагою цього сервісу є індивідуальний вибір часу для проходження опитування кожним студентом, що дає змогу вивільнити час викладачу під час заняття, а студентам дає змогу підготуватися більш ретельно. Студенти можуть обрати собі особистий нікнейм, для того, щоб інші не знали, хто саме відповідає на запитання – і лише викладач має доступ до поіменної бази наданих відповідей з врахуванням швидкості та часу виконання завдань.

3. Nearpod – онлайн-сервіс для створення презентацій з відкритим доступом. Викладач заздалегідь готує презентацію за обраною тематикою, а студенти під час заняття мають можливість додавати свої відповіді,

коментарі, фото, відео, будувати графіки зі своїх смартфонів. Таким чином сервіс дозволяє уникнути ситуації напруженості, яка звична для проходження звичайного тестування, але при цьому викладач контролює ситуацію успішності колективу.

4. Форми Google як універсальний інструмент швидкого анкетування, опитування, надання зворотнього зв'язку. Легкість у створенні, передачі посилань студентам роблять цей сервіс незамінним для багатьох педагогів.

5. LearningApps – відомий та надійний сервіс для створення різноманітних інтерактивних вправ, опитувань. Велика база готових завдань, які підходять для тренування знань і навичок. Викладач також поступово створює свою мережу завдань, які можна вбудовувати у структуру окремих сайтів та платформ дистанційного навчання.

Підсумовуючи, слід відзначити позитивний європейський досвід у впровадженні формуючого оцінювання та цифровізації освітнього простору, які сприяють підвищенню об'єктивності процесу навчання, ефективності у засвоєнні програмового матеріалу, індивідуалізації освітніх потреб. На сьогодні для полегшення переходу викладачів до формуючого оцінювання існує велика кількість безкоштовних сервісів. У подальшому планується здійснення дослідження щодо психолого-емоційного аспекту застосування цифрових інструментів формуючого оцінювання.

Література

1. Веремей Є. Р. Використання формуючого оцінювання в електронному навчальному курсі. *Open educational e-environment of modern University*. 2019. № 6. С. 90–100.
2. Локшина О. І. Зміст шкільної освіти в країнах Європейського Союзу : теорія і практика (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.) : монографія К. : Богданова А.М. , 2009. 404 с.

3. Морзе Н. В., Глазунова О. Г. Моделі ефективного використання інформаційнокомунікаційних та дистанційних технологій навчання у вищому навчальному закладі . *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2008. с.8. URL: <https://journal.iitta.gov.ua>

УДК 378.1

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ З ВИЩОЮ ЕКОНОМІЧНОЮ ОСВІТОЮ

Болдовська К.П., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Завданням сучасної вищої економічної освіти є підготовка конкурентоспроможного фахівця з високим рівнем сформованості загальних і професійних компетентностей.

З огляду на те, що у ХХІ столітті характер побудови відносин у суспільстві багато в чому визначається інформаційно-комунікаційними технологіями і телекомунікаційними системами зв'язку, зокрема Інтернет, а сучасне «мережеве суспільство» являє собою єдине комп'ютеризоване інформаційне співтовариство, орієнтоване на виробництво інформації й опрацювання інформаційно-комунікативних потоків, у процесі підготовки сучасного фахівця значна увага має приділятися формуванню його інформаційно-комунікативної компетентності. При цьому реформування